

Til

Medlemmer af Udvalg for Økonomi og Erhverv
Medlemmer af Kommunalbestyrelsen

Nuuk, 22. november 2022

Notat ifm. med "Boligsagen" og forvaltningen

Siumut gruppen finder sagen om de 416 boliger der lejes ud af private investorer med huslejeudligning, dispositioner foretaget af kommunens øverste chef, borgmesteren og kommunens embedsmænd samt andre mærkværdige handlinger og udsagn så graverende, at Siumut nu kræver, at Borgmesteren trækker sig fra posten. Såfremt Borgmesteren ikke træder tilbage kræver Siumut, at borgmesteren afsættes af Kommunalbestyrelsen som beskrevet i den kommunale Styrelseslov § 23.

Da Siumut gruppen respekterer valgets afgørelse opfordres flertallet af kommunalbestyrelsen om at finde en egnet kandidat til borgmesterposten.

Baggrunden for Siumuts krav kan læses her nedenfor, som danner et billede af en inkompetent borgmester. Vi skal huske på, at borgmesteren har en meget vigtig funktion som er beskrevet i den kommunale styrelseslov kapitel 3 som blandt andet siger:

§ 19. Borgmesteren varetager den daglige ledelse af kommunens administration, fordeler sagerne til de pågældende udvalg samt drager omsorg for, at sager, der kræver beslutning af kommunalbestyrelsen, forelægges denne i oplyst stand. Borgmesteren fører tilsyn med sagernes ekspedition og udfærdiger om fornødent instrukser herfor.

Stk. 2. Borgmesteren sørger for, at ingen udgift afholdes eller indtægt oppebæres uden fornøden bevilling.

og

§ 21. Dokumenter vedrørende kommunens køb og salg af fast ejendom, optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser skal underskrives af borgmesteren eller viceborgmesteren og en person bemyndiget hertil af kommunalbestyrelsen.

Siumut mener ikke, at borgmesteren lever op til denne forpligtigelse og følger ikke god forvaltningsskik sådan som man bør i en kommunal forvaltning. Sagsfremstillingerne har gang på gang lagt op til, at Udvalg for Økonomi og Erhverv, fra nu af Udvalget, blot tager sagerne til efterretning. Den går ikke længere. Kommunalbestyrelsesmedlemmer skal træde i karakter, følge den kommunale styrelseslov som de har fået kursus i inden konstitueringen og træffe den rigtige beslutning. Det er kommunalbestyrelsesmedlemmets pligt, også selvom det handler om ens egen partikammerat eller samarbejdspartner.

Siden den nye kommunalbestyrelse blev konstitueret den 4.maj 2021 har der været tre alvorlige sager hvor borgmesteren har udvist en tvivlsom dømmekraft og er alle sket i den periode hun har været borgmester. Hun tiltrådte den 19. juni 2019, efter at den tidligere borgmester meddelte, at hun trækker sig den 11. juni 2019.

Dette notat handler primært om den forvaltning ifm. Boligsagen, der har fundet sted i den periode hvor den nye kommunalbestyrelse tiltrådte den 4. maj 2020.

Allonge 1 – 10. juni 2021

Den første sag der kom på overfladen den 10. juni 2021 efter at Indenrigsafdelingen den 2. juni 2021 bad om dokumentation af en allonge, en tilføjelse til en allerede indgået erhvervslejekontrakt fra den 22. og 23. januar 2019. Her ønskede Indenrigsafdelingen dokumentation for, om allongen var blevet forelagt politisk godkendelse. Allongen blev indgået 18. marts 2020, uden at være politisk behandlet og drejer sig om udvidelse af aftalen med 1 etage og et erhvervslokale. Allongen blev indgået blot en måned efter, at Kommunen den 12. februar 2020 modtog et påbud fra Indenrigsafdelingen om, at Kommunen øjeblikkeligt skal stoppe med den praksis; at indgå lejeaftaler bestemt til fremleje hvor kommunen forventes af skulle stille med en underskudsgaranti. Alene det forhold, at Kommunen får et påbud, skulle have fået borgmesterens alarmklokker til at ringe og begynde at undersøge sagen nærmere.

På kommunalbestyrelsesmødet den 5. marts 2020 var der et lukket punkt 06A, Orientering om sagsforløb om leje og gendleje af boliger. Kommuneqarfik Sermersooqs flere advokatrådgivninger samt Selvstyrets advokat, Kammeradvokat Poul Schmidt, "Udredning om kommunal langtidsleje ad udlejningsboliger", er lagt som bilag.

Når man læser den sidstnævnte udredning forstår vi godt hvorfor Kommunernes Tilsynsråds rejser kritik af kommunens praksis på boligområdet den 9. november 2021, er hvorfor kritikken er så alvorlig. Allerede på mødet dengang den 5. marts 2020 kom Siumut gruppen da også med en mindretalsudtalelse og krævede, at hele sagen skulle afdækkes juridisk og tog ikke orienteringen til efterretning. Det gjorde flertallet i Kommunalbestyrelsen dog.

Hvis borgmesteren havde læst Kammeradvokatens udredning skulle Kommunernes Tilsynsråds afgørelse den 9. november 2021 ikke komme som et chok, som hun giver udtryk for i pressen for nyligt.

Hadde kommunalbestyrelsen udvist rettidig omhu dengang og pålagt borgmesteren og dermed administrationen om at følge påbuddet fra Kommunernes Tilsynsråd dengang, havde kommunen muligvis have undgået indgåelser af allonger, hvilket fører mig til den næste sag.

Allonge 2 – 24. juni 2021

Udvalget blev den 24. juni 2021 præsenteret for endnu en sag om allonge, men her henvises til Indenrigsafdelingens brev af den 14. maj 2019! Altså et brev der er modtaget for over to år siden. Udvalget behandler sagen om allongen under lukket møde, punkt 12. Allongen denne gang er i forbindelse med indgået erhvervslejekontrakt som blev indgået den 16. september 2016. Erhvervslejekontrakten er underskrevet af forhenværende borgmester og kommunaldirektøren og drejer sig om 66 boliger, Tårn 1.

Allongen til den erhvervslejekontrakt drejer sig også om 66 boliger, Tårn 2 og er underskrevet af kommunens to embedsmænd den 4. januar 2019. Den blev heller ikke forelagt til politisk godkendelse. Det der dog er graverende er, at den 16. april 2020 var det ikke kun to embedsmænd, men tre embedsmænd og borgmesteren, der har underskrevet en aftale om at overføre lejemålet for Tårn 1 og Tårn 2 til Iserit A/S. Borgmesteren burde have været ekstra opmærksom på dette, da denne overflytning sker efter Indenrigsafdelingens påbud om et øjeblikkeligt stop for kommunens praksis på boligområdet den 12. februar 2020.

I begge disse sager fra 10. juni og 24. juni 2021 bliver der henvist til Kommuneqarfik Sermersooqs Udvalg for Økonomi og Erhverv besluttet de 28. februar 2019 i punkt 05L, at overdrage kommunens lejemål med købsret til Iserit A/S. I sagsfremstillingen står der blandt andet; "Da huslejeindtægten er mindre end huslejeudgiften vil der være et underskud som selskabet vi betale i stedet for kommunen" og i samme sagsfremstilling bliver der heller ikke henvist til lovgrundlag eller rammesættende dokumenter. Kommunalbestyrelsen får en orientering og tager beslutningen til efterretning.

Forvaltningsrevision om boligområdet

På Udvalgets møde den 24. juni 2021 ser Siumut med stor alvor på den allonge med 66 boliger, Tårn 2, og vil ikke blot tage sagen til efterretning. Hvis Siumut ikke havde været en årvågen opposition, havde borgmesteren blandt andet ikke kunne udtale i offentligheden, at der er igangsat en forvaltningsrevision på boligområdet. En beslutning som blev truffet på møde i Udvalget den 24. juni 2021 under det lukkede møde, punkt nr. 12. Det var først efter en lang diskussion, hvor flertallet så sig nødsaget til at drøfte i deres grupper udenfor mødelokale, at de gik med til Siumuts krav om forvaltningsrevision på boligområdet. For Siumut handlede det om, at Kommunalbestyrelsen viste rettidig omhu, da der begyndte at tegne sig et billede af korrump adfærd. Siumut foreslog også, at et andet revisionselskab fik opgaven for at se på sagen med friske øjne. Dette blev ikke godtaget.

Personalesag 17.juni 2021

Desværre har det ikke været muligt for Kommunalbestyrelsen at placere et ansvar for allongen med 66 boliger. Kommunalbestyrelsen blev nemlig indkaldt til ekstraordinært kommunalbestyrelsesmøde den 17. juni 2021 med to lukkede punkter på dagsordenen, den ene en personalesag. På baggrund af sagen fra den 10. juni 2021 om allonge med 1 etage og erhvervslejemål var den juridiske vurdering blandt andet at; udvidelsen af lejeforholdet skulle have været forelagt Udvalget inden underskrift og styrelsesloven samt kommunens egen styrelsesvedtægt § 6, stk. 10 som siger at; *Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af køb, leje, salg sanering og pantsætning af fast ejendom.*

På mødet fremlægges den juridiske vurdering om ansættelsesretlige sanktioner, kort sagt hvilke konsekvenser den tilsidesættelse af grundlæggende regel som embedsmanden skal følge, kan have. Der oplistes forskellige scenarier og hvad det koster kommunen at afskedige embedsmanden. Kommunalbestyrelsen beslutter, at borgmesteren bemyndiges til at tage de ansættelsesretlige skridt i forhold til embedsmanden.

Siumut kommer herudover med mindretalsudtalelse hvor det ønskes indkaldt til et ekstraordinært kommunalbestyrelsesmøde efter at Udvalgets ordinære møde den 24. juni 2021 med henblik på at placere et politisk ansvar for denne sag. Flertallet stemmer imod.

Det er meget kritisk at sagen om allonge med 66 boliger, Tårn 2 først præsenteres den 24. juni 2021. For nu går det for alvor op for os i Siumut, at der er et mønster. Derfor fremlægger vi kravet om forvaltningsrevisionen på boligområdet. Men i mellem tiden har borgmesteren indgået en fratrædelsesaftale med embedsmanden på baggrund af kommunalbestyrelsens ekstraordinære møde. Denne fremgangsmåde og rækkefølge i sagerne er under al kritik, for havde kommunalbestyrelsen været oplyst om sagen efter den 24. juni 2021 havde kommunalbestyrelsen næppe givet en bemyndigelse til at tage ansættelsesretlige skridt, men sandsynligvis krævet, at der prompte blev igangsat en forvaltningsrevision af hele boligområdet og bortvisning. Siumut er overbevist om, at den juridiske vurdering om embedsmandens tilsidesættelse havde været anderledes og næppe fået grønt lys til en fratrædelsesgodtgørelse.

Lånetilsagn, 20 mio. kroner

Nu til den tredje sag som kan være et af de kritikpunkter Tilsynsrådet offentliggjorde den 9. november 2021. Der står der blandt andet; *"Tilsynsrådet finder det meget kritisabelt, at borgmesteren for Kommuneqarfik Sermersooq i tre tilfælde har tiltrådt erhvervslejekontrakter uden af have sikret, at der forelå de fornødne godkendelse i Økonomiudvalget."*

I denne sag, hvor borgmesteren negligerer sit ansvar så alvorligt, at hun underskriver et lånetilsagn den 21. oktober 2020 på 20 mio. kroner til Iserit A/S som skal købe boliger fra boligprojekt. Hvor meget disse boliger koster og hvor mange det drejer sig om fremgår ikke engang klart i dokumentet som borgmesteren underskriver. Det værste er dog det faktum, at borgmesteren end ikke forelægger lånetilsagnet for Udvalget til politisk behandling. Dette er en grov forsømmelse af den kommunale styrelseslov og Kommuneqarfik Sermersooqs egen styrelsesvedtægt § 6 stk. 10. Trods den alvorlige forsømmelse, får vi i Udvalget intet at vide i

sagsfremstillingen under punkt 2 til Udvalgets møde den 22. november. Er det kompetencefordelingsplanen der er overtrådt, er det styrelsesloven eller styrelsesvedtægterne? Det fremgår ikke i sagsfremstillingen. Omvendt må vi læse i pressen, at sagen ikke er fremsat til politisk behandling.

Borgmesteren lever ikke op til sit ansvar iht. § 19, hvori der blandt andet står, at Borgmesteren "... drager omsorg for, at sager, der kræver beslutning af kommunalbestyrelsen, forelægges denne i oplyst stand. Borgmesteren fører tilsyn med sagernes ekspedition og udfærdiger om fornødent instrukser herfor." Dette er ikke sket i denne Sagsfremstilling.

Derimod er borgmesteren ude i offentligheden fredag den 19. november 2021 med meddelelsen om, at hun er blevet fejlinformeret af sin embedsmand, da hun har underskrevet lånetilsagnet, hvilket hun blev konfronteret med i pressen. Her skyder hun skylden om sin underskrift om lånetilsagn på 20 mio. kr. på den embedsmand som hun har fået bemyndigelse til at afskedige efter den første sag om allonge kom frem den 17. juni 2021.

Udsagn i Pressen

Den form for ansvarsforflygtigelse går Siumut ikke med til at dække over. Borgmesteren lægge et røgslør ud til offentligheden i forsøg på at få sympati fra borgerne. Den går ikke.

Nu skal vi huske, at borgmesteren har været borgmester siden 19. juni 2019 og må derfor have haft rigelig tid til at sætte sig ind i den kommunale styrelseslov og vedtægter. Og der står der meget klart hvad borgmesteren skal sikre.

Det er også under al kritik, at borgmesteren forsøger at tegne et billede af en som har igangsat en række tiltag. Lad os minde om, at forvaltningsrevisionen om boligområdet først blev realitet efter lang diskussion på mødet den 24. juni 2021, hvor flertallet blot ville tage allongen på 66 boliger til efterretning.

I et interview i Qanorooq 19. november 2021 konfronteres borgmesteren med, hvor borgmesteren også blandt andet forsøger at give det indtryk, at Kompetencefordelingen er blevet fornyet i sommers.

I interviewet i Qanorooq spørger værten: "Aningaasat 20 mio. kr. Aningaasaqarnermut ataatsisimiitaliami akuerineqanngitsut aningaasarpassuupput. Aningaasat taamak amerlatigippata kukkunnginnissaq anguniarlugu qulakkeernissaa pisariaqarsimangila?" Til dette svarer Borgmesteren: "Soorunamili tamatigut pisariaqartuaannarpoq aningaasat sumut atorineqarnissaa qulakkiisallugu kisianni tassani oqarfigineqarnera soorunami tatigivara aammalu taanna allaavigalugu sulillunga, kisianni kukkussut ilinniutaavoq aammalu aasaarli torersaalluta aallartikkatta soorunami ukua namminersorlu (namminersorlutik oqartussat?) namminersaminik sulisimapput taakkulu tunngavigalugit inatsisitigut atuutussangortunut suliaqarnikuuvugut aaqinniartugit kisianni ajoraluartumik taassuma kingorna paasivarput tatiginninnera innarlerneqarlunilu. Taamaattumik taassuma kingorna sukaterisorujussuuvugut aasaq mannali". Værten følger op og siger: "Torersaanermik oqarputit suut torersarassigit?" Borgmesteren svarer: Soorlu assersuutugalugu Tilsynsråd-iminngaaniit tikkuartorneqartut aasaq allagarsiagut taakkua inatsisitigut atuutitsisangorpagut ataatsimiitaliani forvaltning ilua ingerlatsiviup ilua tamaat misissuiffigalugit suliat suut ingerlappat...tassami torersaanerit aallartinnikuuagut taavalu aamma oqaatigisinnaavara taassuma paasereernerat kingorna kikk... pisinnaatitsissut atsiorsinnaasullu taakkua ersarissarneqarnikuupput pisortanut tamanut aamma ingerlatsiviit iluanni taavalu aamma forvaltningsrevisioneqarnissaa boligområdet tamaat aamma aalajangiiffiginikuullutigu taamaatumik suli torersaavugut aamma neriuppugut soorunalimi ajortunik immaqalunniit unioqqutinneqarsimasunik nassaaqissanata kisianni maannamuugallaq tassuunga killinnikuuvugut". Værten spørger: KNR-mi apersoneqaravit ullumi oqarputit pisut taamak ittut pinnginnissaat qulakkeerinarlugu suleriuutsini allangortitsisimallusi. Qanoruna allangortitsisimasusi? Borgmesteren svarer: " Tassa oqaatigereerpara taakkua atsiorsinnaanermik pisinnaatitsissutit ersarissarnikuuvugut aamma sukaterfiginikuuagut taavalu aamma

kompetencefordelingsplan-eqarpugut tassa kikkut kommunalbestyrelsi, ataatsimiititaliat, pisortat, ingerlatsiviit suut iluanni qanoq aalajangiisinnaatitaappat taakkua nutarterinikuuagut taavalu aamma (eh) soorunami uku kukkussutigineqarsimasut assigiinngitsut soraarsitsinermik assigiinngitsumik kinguneqarnikuupput taamaattumik sukaterinerit aamma takutipppaa uani torersumik sulerusuppugut inatsisitigut unioqqutitsinngitsumik sulerusuppugut aammalu taanna ammasumik ingerlatsinissaq pinaartillugu. Værten takker for svar.

Siumut skal på det kraftigste påtale de svar som borgmesteren kommer med i dette interview. Siden Udvalget for Økonomi og Erhverv godkendte Kompetencefordelingsplanen den 20. maj 2021 og kommunalbestyrelsen den 1. juni 2021, er denne ikke blevet ændret.

Vi kan dog fortælle, at den sidste Siumut gruppe på møde den 24. november 2020, punkt 04 D, krævede en grundig reevaluering af Kompetencefordelingsplanen, da embedsværket fik for stor en beslutningskompetence på op til 10 mio. kr.

De nye Siumut medlemmer i Udvalget satte også spørgsmålstegn på Udvalgets første møde den 20. maj 2021, punkt 5, om hvorfor administrationen kan godkende anlægsregnskaber på under 10 mio. kr., da vi finder beløbsstørrelsen for højt sat. Anlægsregnskaber på over 10 mio. kr. skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Daværende kommunaldirektør kommer med en lang forklaring om at der er mange regnskaber at godkende. Her ville Siumut i det mindste have disse forelagt Udvalget. Dette blev ikke imødekommet.

Det er derfor ikke rigtigt, at Kompetencefordelingsplanen er ændret i for nyligt. Hvis det er, skal borgmesteren forklare sig nu.

Det er ikke i orden

Siumut siger fra nu. Det er ikke i orden, at borgmesteren gør lidt ud af den kommunale Styrelseslov hvor også Tilsynsrådets funktion og borgmesterens eget ansvar står beskrevet.

Det er ikke i orden, at borgmesteren gang på gang stiller sig op på en piedestal ift. den alvorlige kritik som Tilsynsrådet er kommet med og gøre lidt ud af disse. Det er at gøre lidt ud af retssamfundet.

Det er ikke i orden, at borgmesteren ikke følger en god forvaltningsskik og ikke tilser at beslutningsmaterialer er fuldt oplyste.

Det er ikke i orden, at borgmesteren forsøger, ikke bare denne gang, men andre gange, at skyde skylden på sine medarbejdere for de fejl hun begår, velvidende at hun har et ansvar iht. den kommunale styrelseslov

Det er ikke i orden, at borgmesteren er ude i offentligheden med beklagelser og give et forkert indtryk af de handlinger hun gør.

Det er ikke i orden, at kommunalbestyrelsesmedlemmer dækker over borgmesterens handlinger for at holde ansigtet ud ad til.

Det er ikke i orden, at sagsfremstillinger er mangelfulde og ikke at overholde en god forvaltningsskik.

Flere bekymringsager

Siumut vil bringe bekymringsager til kommunalbestyrelsen, da vi ikke længere har tillid til borgmesteren. Vi har fået kendskab til sager som handler om, at der er givet lønforhøjelse udenom organisationshierarkiet, der er sket ansættelse uden stillingsopslag, forflytning af kritisk medarbejder, og flere bekymrende sager ligger nok og venter. Det er tegn på, at vi har med en forvaltningskultur hvor nogle har misbrugt og misbruger sin magt. Det skal stoppes og der skal ryddes op.

Siumut har ingen tiltro til, at borgmesteren kan løfte den store opgave at rydde op, hverken i forbindelse med Boligsagen eller organisatorisk, da hun ganske enkelt ikke har det der skal til nemlig integritet. Borgmesteren kan ikke længere stå i spidsen for Kommuneqarfik Sermersooq.

Såfremt borgmesteren ikke selv træder tilbage, beder kommunalbestyrelsen om at afsætte borgmesteren iht. Paragraf 23 stk. 2 og at flertallet finder en kandidat blandt sig selv som kan løfte opgaven at navigere i oprydningen og igangsætte tiltag der skal få Kommunalbestyrelsens tillid til forvaltningen genskabt. Sidst men ikke mindst at få igangsat tiltag der skal afhjælpe boligkrisen med lovlige metoder.

Siumut kræver herudover at der nedsættes en politisk følgegruppe bestående af et medlem fra hvert parti, som skal følge tæt med forvaltningsrevision på boligområdet inkl. aftalerne der er indgået med Iserit A/S. Siumut ønsker, at det tilføjes, at forvaltningsrevisionen også omfatter Nuuk City Development og hvilke aftaler der er indgået mens kommunaldirektøren var bestyrelsesformand for selskabet og hvorvidt der er indgået aftaler med denne efter dennes afgang som adm. Direktør for Kommuneqarfik Sermersooq.

Siumut gruppen i Kommuneqarfik Sermersooq